

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Plzeň 2016

Tereza Mašková

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Pokuty za přestupky v dopravě ukládané policistou v blokovém řízení

Předkládá: Tereza Mašková

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Pokuty v dopravě ukládané policistou v blokovém řízení“ zpracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které byly v práci využity, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

.....
Tereza Mašková

V Doksech dne 11. 1. 2016

Poděkování:

Děkuji JUDr. Tomáši Loudovi, CSc. za odborné vedení bakalářské práce, ochotu, vstřícnost a poskytnutí cenných rad a podnětů. Dále bych chtěla poděkovat zúčastněným policistům za vyplnění dotazníků, bez kterých by tato práce nemohla vzniknout.

Obsah:

1	Úvod	5
2	Teoretická část.....	6
2.1	<i>Přestupek</i>	6
2.1.1	<i>Zavinění</i>	7
2.1.2	<i>Sankce za přestupek</i>	9
2.2	<i>Zkrácené řízení a jeho druhy</i>	12
2.2.1	<i>Blokové řízení</i>	12
2.3	<i>Přestupky projednávané Policií ČR</i>	13
2.4	<i>Právní úprava dopravních přestupků</i>	15
2.5	<i>Bloková pokuta</i>	16
2.5.1	<i>Určení výše blokové pokuty policistou</i>	16
2.5.2	<i>Bloky na pokutu, odpovědnost policisty</i>	18
3	Praktická část - Přístup policisty při ukládání blokové pokuty v dopravě	21
3.1	<i>Dotazníkové šetření</i>	21
3.2	<i>Cíle a hypotézy</i>	21
3.3	<i>Charakteristika vzorku respondentů a metoda získání dat</i>	22
3.4	<i>Vyhodnocení dotazníků</i>	22
4	Závěr.....	42
5	Resumé	44
6	Použité prameny a literatura.....	45
7	Seznam tabulek.....	48
8	Seznam grafů	49
9	Seznam příloh.....	49

1 Úvod

V České republice působí jako největší ozbrojený bezpečnostní sbor Policie České republiky. S policistou se snad každý z nás už někdy v životě setkal nebo ještě setká, a to při různých příležitostech. Při plnění svých základních úkolů, které mají policisté definovány v zákoně o Policii České republiky č. 273/2008 Sb., mohou policisté v rámci svých pravomocí zasahovat do práv a svobod občanů, přičemž je jejich hlavním cílem zajištění bezpečnosti na celém území republiky pro všechny občany. Jednou z dalších činností policistů je také odhalování pachatelů trestných činů, správních deliktů a přestupků.

Některé méně závažné přestupky má možnost policista řešit s jejich pachatelem okamžitě na místě jejich spáchání, a to v tzv. blokovém řízení. Policista uloží blokovou pokutu ve výši, která je dána zákonem, přičemž zohlední své subjektivní pohnutky a vzájemné sympatie. Zpravidla je zde určité rozmezí a pachatel má možnost v některých případech ovlivňovat výši blokové pokuty např. svým chováním, uznáním porušení zákonné povinnosti a dalšími skutečnostmi.

Důvodem, proč jsem si vybrala toto téma bakalářské práce, byl především fakt, že již devátým rokem pracuji u PČR. Za tuto dobu jsem se s přestupky a blokovým řízením setkala nesčetněkrát. Jednotlivé skutkové podstaty přestupků jsou vymezeny zákonem, přičemž zde neplatí pravidlo, že totožné přestupky budou vyřešeny stejným způsobem. Existuje zde celá řada skutečností, které policistu při ukládání blokové pokuty ovlivňují.

Teoretická část bakalářské práce se zabývá významem slova „Přestupek“ a uvádí možné sankce, které lze uložit podle zákona. Zde je velká část práce věnována sankci „Pokuta“, jelikož se jedná o typický a převažující trest pro oblast přestupků. Dále je zde popsáno „Blokové řízení“ a základní kritéria správního uvážení při stanovení výše pokuty. V neposlední řadě jsou v práci rozebrány samotné bloky na pokutu, zásady jejich vyplňování a odpovědnost policisty při manipulaci s nimi.

Praktická část práce dává odpovědi na to, které skutečnosti nejvíce ovlivňují policistu při řešení přestupku v dopravě. Jsou zde zkoumány přestupky, u kterých má policista možnost volby jejich řešení a to buď domluvou, nebo blokovou pokutou přímo na místě. K tomu byla zvolena dotazníková metoda, která je zřejmě jedinou možností, jak dané téma pokud možno objektivně zpracovat.

2 Teoretická část

2.1 Přestupek

Přestupkem je považováno deliktní jednání, tj. jednání, kterým je označováno společensky škodlivé porušení práva, které má však nižší stupeň závažnosti než trestný čin. Přestupku se mohou dopustit pouze fyzické osoby. V případě právnických osob nebo podnikajících fyzických osob pak hovoříme o tzv. jiných správních deliktech. Přestupky jsou nejvýznamnější a zároveň nejrozsáhlejší skupinou správních deliktů s protiprávním jednáním. V běžném životě se nejčastěji setkáváme s přestupky v souvislosti s provozem na pozemních komunikacích, proti majetku nebo proti občanskému soužití. Jednotlivé přestupky jsou uvedeny nejen v PřesZ, ale i v dalších zákonech a právních normách.¹

Jako méně závažné porušení práva se toto deliktní jednání neprojednává u soudů, ale je zpravidla projednáváno přestupkovou komisí, na magistrátu nebo obecním úřadu. Některé druhy přestupků mohou být projednávány i jinými státními úřady.

Přestupek je definován v ust. § 2 odst. 1 PřesZ, který říká, že:

Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

PřesZ zároveň vylučuje protiprávnost přestupkového jednání a to v ust. § 2 odst. 2 písm. a) a b), kde je řečeno:

Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací

a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo

b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.²

---

¹ Kolektiv autorů VPŠ a SPŠ MV v Praze: Právo – soubor učebních dokumentů ZOP, Ministerstvo vnitra – odbor vzdělávání a správy policejního školství s. 20-21, 9/ 2010

² Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

K tomu, aby došlo ke spáchání přestupku, musí být splněn formální i materiální stránka přestupku. Formální stránka znamená, že dané jednání naplňuje obecné individuální znaky přestupku, který je vysloveně uveden v nějakém zákoně. Materiální stránka pak udává společenskou škodlivost daného jednání, které porušuje nebo i pouze ohrožuje zájem společnosti.

Obecnými znaky samotného přestupku jsou pak protiprávnost jednání, věk pachatele a jeho přičetnost. Za protiprávnost (nedovolenost) se považuje skutečnost, že přestupkové jednání je v rozporu se zákonem. Věk pachatele i jeho přičetnosti jsou stanoveny v ust. § 5 odst. 1 a 2 PřesZ, kdy:

1. Za přestupek není odpovědný, kdo v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku

2. Za přestupek není odpovědný, kdo pro duševní poruchu v době jeho spáchání nemohl rozpoznat, že jde o porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, nebo nemohl ovládat své jednání. Odpovědnosti se však nezbavuje ten, kdo se do stavu nepřičetnosti přivedl, byť i z nedbalosti, požitím alkoholu nebo užitím jiné návykové látky.³

Typové znaky přestupku pak vycházejí z jeho skutkové podstaty. Jsou to objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka přestupku. Objektem označujeme společenské vztahy, zájmy a hodnoty chráněné zákonem. Objektivní stránkou přestupku je vše, co můžeme vnímat svými smysly. Jedná se např. o rušení nočního klidu, ublížení na zdraví z nedbalosti nebo krádež v rámci přestupkového zákona. Subjektem je pachatel přestupku a subjektivní stránka zahrnuje jeho osobnost a psychiku. Dále pak zahrnuje motiv příp. účel, záměr nebo cíl jeho jednání. Znakem subjektivní stránky přestupku je i zavinění.

2.1.1 Zavinění

Zavinění je definováno v ust. § 3 PřesZ, které říká, že:

K odpovědnosti za přestupek stačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.⁴

---

³ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

⁴ ČERVENÝ, Zdeněk. Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů. 15. aktualiz. vyd. podle právního stavu k 1.3.2008. Praha: Linde, 2008, 343 s. ISBN 978-80-7201-713-3.

Zavinění vyjadřuje vztah osoby k následkům jejího jednání. Může být buď úmyslné, nebo nedbalostní. Ve zvláštní části přestupkového nebo jiného zákona je forma zavinění uvedena pouze, lze-li postihnout úmyslné jednání pachatele. V tomto případě pak platí, že jednání zaviněné z nedbalosti není přestupkem. Pokud forma zavinění není ve znění přestupku uvedena, je přestupkem jak nedbalostní, tak i úmyslné jednání pachatele. V některých případech, kdy zákon umožňuje postihnout úmyslné i nedbalostní jednání pachatele má právě forma zavinění vliv na určení druhu sankce a její výměry.

Protože je zavinění vnitřní (psychický) vztah pachatele ke spáchanému přestupku, je konstrukce zavinění založená na dvou složkách. Těmi jsou vědění a vůle pachatele. Vědění nám říká, že pachatel věděl, že svým jednáním porušuje zájem chráněný zákonem. Vůle pak zahrnuje chtění i srozumění pachatele s následkem spáchaného přestupku.

Ust. § 4 PřesZ pak uvádí v 1. a 2. odstavci, kdy je přestupek spáchán z nedbalosti a kdy úmyslně.

(1) Přestupek je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí nebo

b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

(2) Přestupek je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

a) chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem nebo

b) věděl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn.

(3) Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých osobních poměrů povinen.⁵

---

⁵ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

2.1.2 Sankce za přešupek

Sankce je právním následkem přešupku. Tzn., že následuje až po vykonání zákonem definovaného protiprávního jednání. *Má-li být sankce za přešupek efektivní a plnit svůj účel, musí být jejich systém vytvořen tak, aby obsahoval takové druhy a výši sankcí, které by odpovídaly společenské škodlivosti a závažnosti přešupků, braly ohled na možné majetkové a jiné výhody pachatele přešupku, na mzdové a cenové relace apod.*⁶

PřesZ uvádí, že za přešupek lze uložit tyto druhy sankcí: napomenutí, pokutu, zákaz činnosti, propadnutí věci a zákaz pobytu. Jedná se o obecné sankce, které se uplatní za přešupky upravené tímto zákonem v jeho zvláštní části i za přešupky podle zvláštních zákonů, pokud tyto zákony neobsahují zvláštní ustanovení o sankcích.

Podmínky ukládání a konkrétní výši sankcí stanoví §12 – 15a PřesZ. Obecně lze říci, že sankci lze uložit samostatně nebo s jinou sankcí, avšak napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Postačí-li samotné projednání přešupku k nápravě pachatele, lze v rozhodnutí o přešupku upustit od uložení sankce.

*Při určení druhu sankce a její výměry se přihlíží k závažnosti přešupku, zejména k způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a osobě pachatele a jeho případným jiným předchozím spáchaným přešupkům.*⁷

Napomenutí

Napomenutím se rozumí písemné rozhodnutí správního orgánu, které se ukládá pouze za méně závažné přešupky a je tak nejmírnějším druhem sankce. Přistupuje se k němu v případě, že projednání věci správním orgánem je postačující k nápravě pachatele a uložení přísnějšího druhu sankce by bylo nepřiměřené vzhledem ke spáchanému přešupku. Napomenutí se však nesmí zaměňovat s domluvou, která je jedním ze způsobů vyřízení přešupku na místě.⁸

⁶ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 8. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xxxiv, 792 s. Právnické učebnice (C.H. Beck). ISBN 978-80-7179-254-3.

⁷ Kolektiv autorů VPŠ a SPŠ MV v Praze: *Právo – soubor učebních dokumentů ZOP*, Ministerstvo vnitra - odbor vzdělávání a správy policejního školství s. 20-21, 9/ 2010

⁸ Kolektiv autorů VPŠ a SPŠ MV v Praze: *Právo – soubor učebních dokumentů ZOP*, Ministerstvo vnitra – odbor vzdělávání a správy policejního školství s. 20-21, 9/ 2010

Zajímavostí je, že tento způsob řešení není nikde v PřesZ u žádné skutkové podstaty přestupku přímo uveden, můžeme je tedy uložit za jakýkoli přestupek podle PřesZ.

Pokuta

Typický a převažující trest pro oblast přestupků je uveden v ust. § 13 PřesZ:

(1) Pokutu lze uložit do 1000 Kč, nestanoví-li zvláštní část tohoto zákona nebo jiný zákon pokutu vyšší.

(2) V blokovém řízení (§84) lze uložit pokutu do 5000 Kč, pokud tento zákon nebo jiný zákon nepřipouští uložit v takovém řízení pokutu vyšší, a v příkazním řízení (§87) do 10000 Kč.

(3) Pokuta uložená orgánem obce je příjmem obce, jejíž orgán ve věci rozhodoval v prvním stupni. Pokuta uložená jiným správním orgánem České republiky je příjmem státního rozpočtu této republiky.⁹

V zákoně není stanovena výše pokuty absolutně, nýbrž relativně, se stanovenou její maximálně přípustnou horní hranicí. Tato hranice je stanovena podle závažnosti přestupku a je uvedena u příslušné skutkové podstaty přestupku ve zvláštní části PřesZ nebo v jiných zákonech.

Nepostačí-li k nápravě napomenutí, je nejčastěji ukládána pokuta. Při stanovení její výše je zohledněna závažnost zákonem vymezeného zaviněného jednání, způsob spáchání, okolnosti a následky přestupku, jakož i míra zavinění, pohnutky a osoba pachatele.¹⁰

Zákaz činnosti

Plní zejména preventivní a výchovnou funkci. Jejím účelem je bránit pachateli v opakování přestupku. U tohoto druhu sankce existují jak obecné, tak zvláštní zásady pro její ukládání. Na rozdíl od jiných sankcí, lze tento trest uložit pouze za přestupky, u nich je tato možnost uvedena ve zvláštní části PřesZ nebo v jiném zákoně.

Zákaz činnosti je uveden v § 14 PřesZ. Ukládá se na dobu uvedenou v příslušném zákoně avšak maximálně na 2 roky.

---

⁹ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

¹⁰ ČERNÝ, Jan. Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, okresních úřadů a dalších správních orgánů. 2. přeprac. a aktualiz. vyd. podle stavu k 1.5.1995. Praha: Linde, 1995. ISBN 80-85647-49-4.

Pokud pachatel přestupku po polovině tohoto trestu prokáže, že již není další výkon trestu potřebný, je možno od zákazu činnosti tj. výkonu sankce upustit. Pokud osoba se zákazem činnosti tento zákaz poruší, je možné její jednání klasifikovat jako trestný čin Maření výkonu úředního rozhodnutí dle ust. § 337 odst. 1 písm. a) TrZ.¹¹

Propadnutí věci

Účelem této sankce, je odejmout prospěch ze spáchaného přestupku a omezení možnosti páchaní dalšího přestupku pachatelem. Jedná se o typickou majetkovou sankci při vyřizování přestupků, která je zpravidla ukládána spolu s pokutou.

PřesZ v ust. § 15 uvádí:

(1) Propadnutí věci lze uložit, jestliže věc náleží pachateli a věc

a) byla ke spáchání přestupku užita nebo určena, anebo

b) byla přestupkem získána nebo byla nabyta za věc přestupkem získanou.

(2) Propadnutí věci nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze přestupku.

(3) Vlastníkem propadlé věci se stává stát.¹²

Zákaz pobytu

Zákaz pobytu lze uložit jen za jmenovité přestupky uvedené ve zvláštní části zákona o přestupcích nebo v jiném zákoně a na dobu nejdéle tří měsíců za předpokladu, že byl přestupek spáchán úmyslným jednáním významně narušujícím místní záležitosti veřejného pořádku, pachatel byl v posledních dvanácti měsících přede dnem spáchaní přestupku pravomocně uznán vinným z přestupku za obdobné jednání, kterého se dopustil na území stejné obce, a uložení takové sankce je nezbytné k zajištění ochrany místních záležitostí veřejného pořádku na území obce. Sankce zákazu pobytu se nesmí vztahovat na

---

¹¹ Kolektiv autorů VPŠ a SPŠ MV v Praze: Právo – soubor učebních dokumentů ZOP, Ministerstvo vnitra – odbor vzdělávání a správy policejního školství s. 20-21, 9/ 2010

¹² Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

místo nebo obvod, v němž má pachatel trvalý pobyt nebo hlášený pobyt podle zvláštního právního předpisu.¹³

2.2 Zkrácené řízení a jeho druhy

Jedná se o zvláštní druh zjednodušeného řízení, sloužící k urychlení rozhodnutí o méně závažných přestupcích. Zvláštností je, že mu nepředchází žádné formální řízení. PřesZ vymezuje dva druhy a to řízení blokové a příkazní. Pro účely této práce je zde blíže rozebráno pouze řízení blokové.

2.2.1 Blokové řízení

„Podstatou blokového řízení je rozhodnutí o uložení pokuty ihned po spolehlivém zjištění přestupku a její zaplacení pachatelem buď přímo na místě, nebo ve lhůtě stanovené v bloku na pokutu na místě nezaplacenou.“¹⁴

Průběh tohoto řízení je veden ústní formou, přičemž se jedná o výjimku vyplývající z ust § 15 odst. 1 SPŘ¹⁵, ve kterém je obecně stanoveno, že se jednotlivé úkony v řízení činí písemně.

Rozhodnutí ihned nabývá právní moci, nikam se dále neoznamuje a proti uložení pokuty se nelze odvolat, jak uvádí § 84 odst. 2 PřesZ.

Základní podmínky blokového řízení stanovené zákonem jsou:

- a) přestupek je spolehlivě zjištěn. Zde je zkoumáno, zda jsou naplněny všechny znaky konkrétní skutkové podstaty. Není podmínkou přistihnutí pachatele přímo při páchání protiprávního jednání a potrestání přímo na místě,
- b) nestačí domluva. Z čehož lze usoudit, že pro blokové řízení je charakteristické posuzování méně závažných přestupků,

---

¹³ PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a správní právo*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2014, 303 s. ISBN 978-80-86775-29-6.

¹⁴ PRŮCHA, Petr. *Veřejná správa a správní právo*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2014, 303 s. ISBN 978-80-86775-29-6.

¹⁵ Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád

c) obviněný z přestupku je ochoten pokutu zaplatit. Vyjadřuje tímto souhlas s projednáním přestupku v blokovém řízení, kvalifikací skutku a stanovenou výší pokuty, která může být v případě nezaplacení vymožena exekučně,

d) nejedná se o přestupky, které lze projednat jen na návrh. Tyto vymezuje PřesZ v § 49 odst. 1 písm. a), a dále pokud jsou spáchány navzájem mezi osobami blízkými § 49 odst. 1 písm. b), c) a přestupky uvedené v § 50.

Jediná sankce, kterou lze v blokovém řízení uložit je pokuta. Její výše je obecně stanovena PřesZ a na základě novely účinné od 20. 2. 2016 se její horní hranice posouvá z 1000,- Kč na 5000,- Kč a u mladistvých se horní hranice pokuty snižuje na polovinu, přičemž však nesmí být vyšší než 2500 Kč. Pokutu lze uložit do 1000 Kč, nestanoví-li zvláštní část PřesZ nebo jiný zákon pokutu vyšší.¹⁶

2.3 *Přestupky projednávané Policií ČR*

Policista se setkává s přestupky dnes a denně a jejich počet se neustále zvyšuje, což dokazuje tabulka č. 1. Celkový počet spáchaných přestupků bude ještě mnohem vyšší, jelikož zde nejsou zahrnuty např. přestupky, které vyřeší policista domluvou na místě, neboť tyto žádná evidence nesleduje.

Tabulka 1 Celkový počet přestupků zjištěných službou pořádkové policie, službou dopravní policie, službou cizinecké policie a službou pro zbraně a bezpečnostní materiál[1]

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet přestupků	1 166 019	1 384 057	1 401 714	1 472 173	1 361 779

¹⁶ Zákon č. 48/2016 Sb., novela PřesZ

V České republice je většina přestupků páčána a úseku dopravy, což dokazuje tabulka č. 2

Tabulka 2 Tři oblasti nejčastěji zjištěných přestupků [2]¹⁷

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Přestupky proti BESIP, na úseku dopravy a na úseku silničního hospodářství	838 478	1 015 505	1 021 484	1 091 164	1 001 267
Přestupky proti majetku	153 586	182 374	186 315	190 526	1 75 112
Přestupky proti veřejnému pořádku a proti občanskému soužití	104 260	105 207	110 983	119 294	113 611

Vzhledem k velkému množství motoristů, cyklistů a v neposlední řadě také chodců na pozemní komunikaci, dochází ke každodennímu porušování dopravních předpisů. Zpravidla závažné přestupky jsou mimo jiných postihů sankcionovány také udělováním trestných bodů. Smyslem bodového systému v ČR je zabránění opakovaného porušování povinností ze strany účastníků silničního provozu. Pokud řidič dosáhne počtu 12 bodů, pozbývá na zákonem stanovenou dobu řidičské oprávnění. Přehled jednání spočívajících v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za tato jednání jsou přílohou SilZ. Pokud se řidič dopustí některého ze závažnějších dopravních přestupků nebo dokonce trestného činu, může přijít o řidičský průkaz i bez dosažení počtu 12 bodů. Jedná se například o oblast přestupků nebo trestných činů, spojených s požitím alkoholu před nebo během jízdy.

Ve své práci jsem se dále zaměřila na blokové řízení, jelikož tento způsob je policisty u evidovaných přestupků používán nejčastěji, jak ukazuje tabulka 3. Přičemž například v roce 2012 bylo z celkového počtu spáchaných přestupků, podle tabulky 2 v porovnání s počtem vyřešených přestupků v blokovém řízení s tabulkou 3, takto vyřešeno 77,66 % spáchaných přestupků. Z tohoto lze dovodit, že je zde zájem na rychlém

¹⁷ [1,2] statistické tabulky - <http://www.policie.cz/clanek/prestupky-projednavane-policii-cr.aspx>

vyřízení věci, což je předností blokového řízení a zároveň jsou přitom minimalizovány jeho náklady, což vede k celkové hospodárnosti.

Tabulka 3 Počet přestupků projednaných v blokovém řízení [3]¹⁸

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet přestupků	841 847	1 025 087	1 019 386	1 074 862	1 001 816

2.4 Právní úprava dopravních přestupků

Obecnou základní normou přestupkového práva je PřesZ. Poslední novelizací tohoto zákona, účinnou od 20. 2. 2016¹⁹, došlo k celé řadě změn, mezi které patří například zvýšení horní hranice pokuty v blokovém řízení z 1000,- Kč na 5000,- Kč (pokud PřesZ nebo jiný zákon nepřipouští uložit v takovém řízení pokutu vyšší). Sankce jsou odstupňovány podle jejich závažnosti a stupně společenské nebezpečnosti. Vybrané skutkové podstaty přestupků jsou bodově ohodnoceny. Tabulka bodového hodnocení je přílohou SilZ, který byl taktéž v letošním roce novelizován. Ač by se mohlo zdát, že uložení blokové pokuty spolu se zaznamenáním počtu bodů v registru řidičů představuje porušení zásady *ne bis in idem*, tedy zákazu dvojího trestání za týž skutek. Rozsudek Nejvyššího správního soudu uvádí, že:

Zavedení systému bodového hodnocení vsutku nelze chápat jako nepřipustné ukládání dvojího trestu; jedná se o specifické preventivní opatření, které má přispět k pozitivní motivaci řidičů k dodržování předpisů o provozu na pozemních komunikacích a k eliminaci těch řidičů, kteří se dlouhodobě a opakovaně porušování těchto předpisů dopouští.²⁰

Přestupky spáchané řidiči, byly dříve vymezeny zejména v ust. § 22 odst. 1 PřesZ. Zákonem č. 133/2011 Sb. došlo s menšími změnami k přesunu skutkových podstat

¹⁸ [3] statistické tabulky - <http://www.policie.cz/clanek/prestupky-projednavane-policii-cr.aspx>

¹⁹ Zákon č. 48/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

²⁰ http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0019_2As__0900_629e2db5_5274_4776_95b8_f3e2f3c0afed_prevedeno.pdf

dopravních přestupků do § 125c SilZ a zrušení tak § 22 PřesZ. Policistům byla tímto usnadněna orientace týkající se dopravních přestupků v zákoně.

Vedle zmiňovaných zákonů jsou však normy práva týkající se dopravy upraveny v některých dalších zákonech. Mezi které patří například: Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, některé vyhlášky ministerstev a nařízení Evropského parlamentu a Rady. Pro účely této práce se zde nebudu zabývat jednotlivými skutkovými podstatami dopravních přestupků, jelikož tato problematika je značně rozsáhlá.

2.5 Bloková pokuta

Bloková pokuta je zvláštním druhem pokuty, která je výsledkem blokového řízení, tedy řízení zkráceného, v případě, že se policista rozhodne uložit peněžitou sankci. Její funkce je stejná jako u „běžné“ pokuty.

U přestupků v dopravě nemusí bloková pokuta vždy naplňovat všechny své funkce. Pokud je například policistou uložena ve spodní hranici zákonné sazby majetnějšímu řidiči, nepomáhá příliš k tomu, aby si příště své protiprávní jednání rozmyslel a neučinil jej. Oproti tomu, pokud je uložena méně majetnému řidiči, má pro něj hlubší význam, jelikož se majetková újma v některých případech může dotknout i omezení prostředků k zachování základních životních potřeb člověka.

2.5.1 Určení výše blokové pokuty policistou

„PřesZ stanoví, které orgány mohou přestupky v blokovém řízení projednávat (§86). Blokové řízení je sice běžně známé především z projednávání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu orgány policie ČR a obecní policie, kromě dalších orgánů, které jsou podle PřesZ oprávněny „vyřídit“ některé přestupky v blokovém řízení (orgány státního odborného dozoru nad bezpečností práce, orgány ochrany veřejného zdraví), stanoví možnost využít blokové řízení i některé zvláštní zákony.“²¹

---

²¹ SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3., aktualiz. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 497 s. ISBN 978-80-7478-002-8.

Při určování druhu sankce a stanovení její výměry se přihlíží zejména k závažnosti přestupku (hlavní kritérium), ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům. Způsobem spáchání se rozumí druh jednání, tedy konání či opomenutí, jeho povaha či použité prostředky. Následek přestupku vzniká porušením nebo ohrožením zájmu společnosti, přičemž tento zájem je objektem přestupku.

Dále se přihlíží k okolnostem, za nichž byl přestupek spáchán, například jestli pachatel jednal v duševním rozrušení, pod vlivem tíživých osobních problémů či páchal přestupek po delší dobu atd. Důležitou skutečností pro posouzení je také míra zavinění, pohnutka a v neposlední řadě osoba pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Úmyslné jednání je závažnější než nedbalostní. Pohnutkou rozumíme vnitřní podnět pachatele, který ho vedl ke spáchání protiprávního jednání.

Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že správní orgán je povinen také přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí (rozh. rozšířeného senátu NSS čj. 1 As 92//2008-133, resp. č. 2092/2010 Sb., NSS seš. 8).²²

Pokud by se v jednom blokovém řízení projednávalo více přestupků téhož pachatele, uloží se dle PřesZ pouze jedna sankce a to za projednávaný přestupek, za který je stanovena sazba nejvyšší.

Např. policista zastaví vozidlo, jehož řidič nemá ve vozidle povinnou výbavu a zároveň nebyl za jízdy připoután bezpečnostním pásem. Skutečnost je možné vyřešit při splnění zákonných podmínek na místě v blokovém řízení, a to za přestupek dle ust. § 125c odst. 1 písm. k) SilZ, kterým řidič porušil povinnost vyplývající z ust. § 6 odst. 1 písm. a) SilZ, kdy nebyl za jízdy připoután bezpečnostním pásem. Jelikož se jedná o sledovaný přestupek s bodovým hodnocením, tento má přednost, i když oba přestupky spadají pod ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) SilZ., a je za ně možné uložit blokovou pokutu do výše 2000,- Kč. Zde je rozdíl v porušení zákonné povinnosti, přičemž povinnost být za jízdy

---

²² SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 3., aktualiz. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 497 s. ISBN 978-80-7478-002-8.

připoután bezpečnostním pásem je závažnějším zákonným důvodem než porušení povinnosti mít ve vozidle povinnou výbavu.

Pokud jde o výši blokové pokuty, zaujímá k této otázce Policie České republiky stanovisko, že tato skutečnost je plně ponechána na jednotlivém policistovi a zákonných možnostech, neboť žádný interní akt řízení Policie České republiky nestanovuje výši blokových pokut ukládaných za přestupky podle SilZ. Policista a jeho služební hodnocení nejsou závislé na výši a počtu uložených blokových pokut, jak si někteří občané myslí, nýbrž na celkové kvalitě plnění služebních povinností, odbornosti či úrovni teoretických znalostí a jejich aplikace v praxi.²³

V případě, že by uložené blokové pokuty nějakým způsobem ovlivňovaly služební hodnocení policisty, mohlo by se stát, že budou ukládány tzv. „za každou cenu“. Tímto by pozbyly prioritní funkci právního následku přestupku a jejich hlavním cílem by byl podklad pro služební hodnocení a osobní zájem policisty.

2.5.2 Bloky na pokutu, odpovědnost policisty

Kompetenci k vydávání bloků k ukládání pokut má Ministerstvo financí České republiky, které zabezpečuje jejich výrobu a distribuci.

*Policie České republiky objednává pokutové bloky prostřednictvím Generálního ředitelství cel a její jednotlivé útvary je odebírají podle svého sídla od místně příslušných celních úřadů. Evidence pokutových bloků, jejich vyúčtování a rovněž vyúčtování finančních prostředků za pokutové bloky vydané v blokových řízeních jsou upraveny pokynem Ministerstva financí České republiky č. 2/2013.*²⁴

Dle pokynu Ministerstva financí České republiky je hodnota jednoho bloku na pokuty zaplacené na místě vyčíslena na 2 000,- Kč. Ztracené, poškozené či odcizené pokutové bloky nelze odepsat, nýbrž je nutno je vyúčtovat a uhradit ve výše uvedené hodnotě.²⁵

Odpovědnost policisty za škodu vzniklou při manipulaci s bloky je upravena ve SlužZ. V případě obecné odpovědnosti dle ust. § 95 SlužZ, výše náhrady škody

²³ <http://www.policie.cz/docDetail.aspx?docid=22052156&doctype=ART&>

²⁴ <http://www.policie.cz/clanek/zverejnene-informace-2015-pokutove-bloky.aspx>

²⁵ <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/pokutove-bloky/casto-kladene-otazky>

způsobené z nedbalosti nesmí přesáhnout čtyřapůlnásobek průměrného měsíčního služebního příjmu příslušníka, dosahovaného před porušením povinnosti, kterým příslušník způsobil škodu. Tato výjimka neplatí, pokud byla škoda způsobena úmyslně nebo v opilosti nebo v důsledku zneužití jiných návykových látek. V případě zvláštní odpovědnosti podle ustanovení § 96 SlužZ příslušník odpovídá za schodek na svěřených hodnotách, které je povinen vyúčtovat, což se mimo jiného vztahuje na pokutové bloky v plné výši. Této objektivní odpovědnosti je policista zproštěn zcela nebo z části, pokud prokáže, že schodek vznikl zcela nebo zčásti bez jeho zavinění, zejména tím, že bezpečnostní sbor nevytvořil podmínky pro řádné hospodaření se svěřenými hodnotami.²⁶

Tato skutečnost může být pro mnoho policistů likvidační, proto samostatně řeší tuto možnou skutečnost členstvím v Nezávislé odborové organizaci Policie ČR nebo soukromým pojištěním odpovědnosti, které lze sjednat u vybraných pojišťoven, např. GENERALI.

Ministerstvo financí ve spolupráci s Ministerstvem vnitra vypracovalo během roku 2012 nové vzory pokutových bloků, ve kterých byly oproti původním vzorům provedeny zásadní změny. Účinnost jejich používání byla stanovena na 1. 1. 2013.

Příkladem provedených změn je např. že přestupce i správní orgán disponují shodným pokutovým blokem, což v praxi znamená, že přestupce nedostane pouze ústřížek, jako v předchozích letech, ale díl A, vypsany policistou. Tato skutečnost zamezuje tomu, aby policista dopisoval do bloku další skutečnosti po ukončení blokového řízení, neboť jemu zůstává díl B, který je propisán tzv. propisovacím papírem z dílu A, a jakákoliv doplněná skutečnost by tedy byla dobře znatelná.

Další významnou skutečností je, že výše pokuty na nových pokutových blocích není předtížena, což podporuje princip volnosti správního uvážení policisty v zákonem stanoveném rozmezí.

Policisté disponují bloky dvojího druhu a to bloky na pokuty na místě zaplacené a nezaplacené. Svazek pokutových bloků na pokutu na místě zaplacenou obsahuje dvacet dvoulistů, přičemž každý list obsahuje dva díly a to část A, B. Lící strany dílů A, B jsou obsahově shodné, přičemž na rubu dílu A, jenž náleží přestupci, je obsaženo poučení pro něj. Bloky na pokutu na místě nezaplacenou obsahují trojlisty, složené ze tří dílů A, B, C, které jsou z lící strany obsahově shodné. Rubové strany jednotlivých částí jsou odlišné.

---

²⁶ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Na dílu A je uvedeno poučení pro přestupce, jelikož tento díl náleží právě jemu. Díl B slouží k zaznamenání údajů o zaplacení či nezaplacení uložené pokuty. BPN se uhrazuje složenkou, kterou policista předá přestupci spolu s vypsáním dílem A. Dále může přestupce uhradit BPN v hotovosti přímo na útvaru, který je uveden policistou v bodě 8 dílu A, či bezhotovostním převodem.

Pokutové bloky jsou opatřeny ochranným prvky, které zabraňují jejich zneužití. Až k bodu 8 pokutového bloku (do bodu 9 u BPN) jsou všechny údaje průpisné. Datum, podpis a údaje o oprávněné osobě, včetně podpisu přestupce průpisné nejsou a musí být vyplněny na každé části. Dále je každý blok opatřen otiskem úředního razítka.

Na pokutových blocích policista dle ust. § 85 odst. 4 PřesZ vyznačí, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena.²⁷

Obecně můžeme konstatovat, že rozhodnutí nabývá právní moci ve smyslu § 73 odst. 1 SPRŘ okamžikem jeho oznámení, pokud se již nelze proti němu odvolat. Vzhledem ke skutečnosti, že podle § 84 odst. 2 PřesZ se proti uložení pokuty v blokovém řízení nelze odvolat, nabývá rozhodnutí v blokovém řízení právní moci jeho oznámením účastníku řízení ústním vyhlášením.

Zaplatí-li pachatel přestupku pokutu na místě v hotovosti, je mu vydán blok na pokutu, aniž by zákon o přestupcích stanovoval podmínku podpisu pachatele přestupku na pokutovém boku. Na předtiscích pokutových bloků je pouze uvedeno, že pachatel přestupku potvrzuje převzetí dílu B pokutového bloku.

U blokových pokut na místě nezaplacených, došel Nejvyšší správní soud k závěru, že okamžikem nabytí právní moci rozhodnutí o uložení blokové pokuty, je jeho podpis přestupcem.²⁸ Povinnost podpisu pokutového bloku je v tomto případě uvedena v PřesZ a to v § 85 ods. 3, kde je uvedeno, že:

*Nemůže-li pachatel přestupku zaplatit pokutu na místě, vydá se mu blok na pokutu na místě nezaplacenou s poučením o způsobu zaplacení pokuty, o lhůtě její splatnosti a o následcích nezaplacení pokuty. Převzetí tohoto bloku pachatel přestupku potvrdí.*²⁹

²⁷ <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/pokutove-bloky/zakladni-informace>

²⁸ http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2010/0068_8As__100_20110103093139_prevedeno.pdf

²⁹ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

3 Praktická část - Přístup policisty při ukládání blokové pokuty v dopravě

3.1 Dotazníkové šetření

Každý policista, ať už se jedná o policistu z kteréhokoliv útvaru PČR, je individuální osobnost, tedy jedinečné „já“, které se svými vlastnostmi, charakterem, schopnostmi, dovednostmi a v neposlední řadě též zkušenostmi čelí neustálému tlaku ze strany veřejnosti na jeho chování a vystupování. Často bývají policisté vystavováni nepříjemnému tlaku ze strany nadřízeného. Společnost vnímá ukládání sankcí odlišně, což je zapříčiněno jejím neustálým vývojem. Některými je sankce vnímána jako pouhá šikana ze strany policisty. Jiní ji vnímají jako nutný postih s funkcí prevence proti dalšímu protiprávnímu jednání. Není proto jednoduché stanovit, které okolnosti a v jaké míře má policista v konkrétním případě při ukládání blokové pokuty zohlednit, aby mohl objektivně uložit sankci za zákonem vymezené jednání.

Účelem této práce je zjistit, do jaké míry ovlivňuje policistu jeho momentální psychické rozpoložení, pokyn nadřízeného či osoba přestupce jako řidiče vozidla.

3.2 Cíle a hypotézy

V rámci přípravné části výzkumného šetření byl zpracován dotazník – Příloha č. 1. Jednotlivé otázky dotazníku jsou sestaveny tak, aby co nejvíce zohledňovaly jednotlivé faktory, se kterými se v praxi můžeme setkat. Při tvorbě otázek jsem vycházela z vlastních zkušeností, jelikož pracuji jako policistka již 8 let. V první části se zaměřuji na základní charakteristiku respondenta (pohlaví, věk, vzdělání). Další otázky jsou orientované na dílčí faktory, se kterými se nejčastěji můžeme setkat v praxi. Ač bylo řečeno, že je dotazník zaměřen na přestupky, které lze řešit domluvou, je zde položena jedna otázka, týkající se bodového systému. Tuto jsem položila záměrně, jelikož z praxe vím, že i tyto přestupky jsou policisty řešeny domluvou, ač by neměly. V závěru dotazníku mě zajímaly další skutečnosti, které ovlivňují jednotlivce. Hlavním cílem praktické části je vyhodnotit nejvýznamnější činitele působící na rozhodování policisty při řešení přestupku v dopravě. Za účelem naplnění tohoto cíle byly položeny hypotézy:

H1 Je policista ovlivňován vybranými skutečnostmi ještě před samotným kontaktem s přestupcem?

H2 Do jaké míry je policista ovlivněn osobou přestupce?

3.3 Charakteristika vzorku respondentů a metoda získání dat

Praktická část bakalářské práce byla realizována formou kvantitativního výzkumu za použití dotazníkové formy.

Dotazník zaměřený na přístup policisty při ukládání blokové pokuty v dopravě, obsahující 20 otázek, byl vytvořen na internetových stránkách www.survio.com.

Zde byl pomocí odkazu³⁰ uveřejněn prostřednictvím facebookových stránek Týdeníku Policie³¹ v měsíci únoru 2016 a dále byli někteří respondenti přímo osloveni prostřednictvím jejich mailové adresy. Tento postup umožnil zahrnutí širokého spektra respondentů z řad PČR, ať už se jednalo o rozmanitost jednotlivých útvarů, tak územní vymezení jejich okruhu. Dotazníkové šetření bylo provedeno anonymně. Z větší části byly použity uzavřené otázky, doplněné o některé další volné otázky. Dotazník vypracovalo celkem 278 respondentů, přičemž 28 jich nebylo zahrnuto do celkového hodnocení z důvodu neúplnosti odpovědí. Z počtu 250 respondentů bylo 225 mužů a 25 žen.

3.4 Vyhodnocení dotazníků

Celkem bylo získáno 278 dotazníků. Absolutní a relativní četnosti u jednotlivých otázek jsou vypočítány pouze z jednoznačných odpovědí, tedy z počtu 250 dotazníků. Chybějící a neúplné odpovědi zejména v otevřených otázkách nebyly do vyhodnocení zahrnuty.

---

³⁰ <http://www.survio.com/survey/d/Y9C5H8V8W9C6Z7E5Y>

³¹ <https://www.facebook.com/tydenikpolicie/?fref=ts>

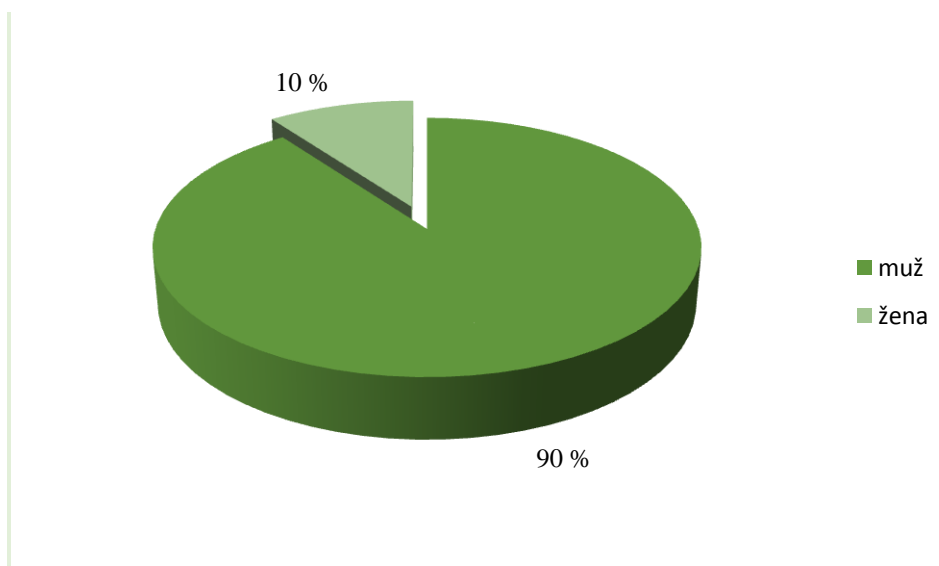
CHARAKTERISTIKA RESPONDENTA

1. Jste muž nebo žena?

Tabulka 4 Pohlaví

Odpověď	muž	žena	Celkem
Absolutní četnost	225	25	250
Relativní četnost [%]	90	10	100

Z odpovědí respondentů vyplývá, že o poznání více na dotazníkové otázky odpovídali muži. Tuto skutečnost může ovlivňovat i fakt, že tvoří větší podíl mezi zaměstnanci Policie ČR. Muži bezesporu lépe zvládají práci přesčas a náročnější fyzickou práci.

Graf 1 Pohlaví

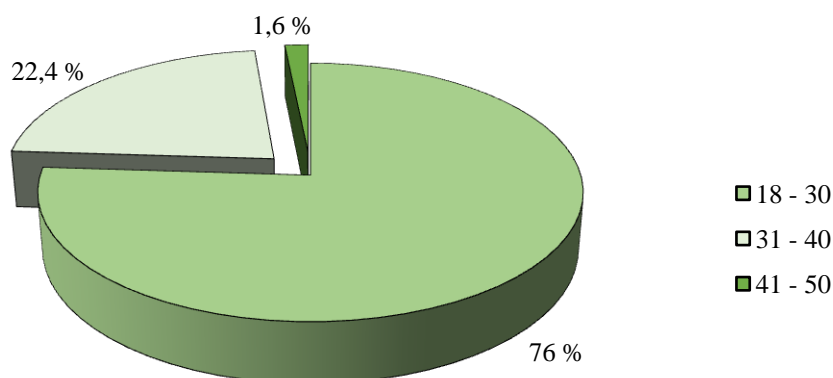
2. Kolik je Vám let?

Tabulka 5 Věk

Odpověď	18 - 30	31 - 40	41 - 50	Celkem
Absolutní četnost	190	56	4	250
Relativní četnost [%]	76	22,4	1,6	100

Skupina dotazovaných policistů je relativně mladá, neboť 76 % dotazovaných je ve věku do 30 let. Tato skutečnost může být ovlivněna masovými odchody policistů v letech 2007 a 2008, kdy kvůli účinnosti nového zákona o služebním poměru odešlo 5 475 a 3 423 policistů.³²

Graf 2 Věk

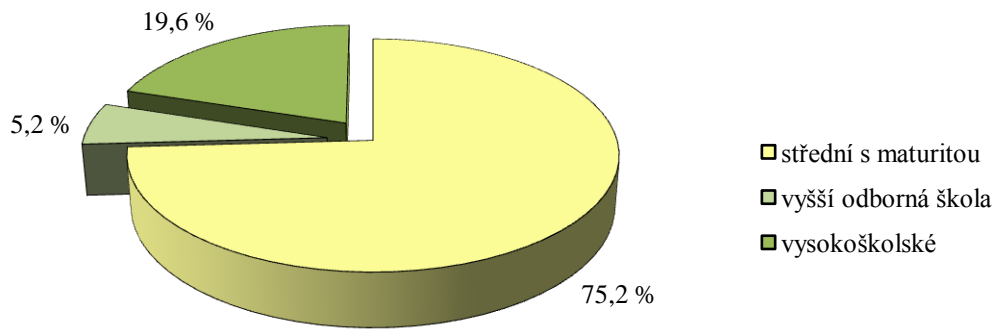
3. Dosažený stupeň vzdělání

Tabulka 6 Vzdělání

Odpověď	SŠ	VOŠ	VŠ	Celkem
Absolutní četnost	188	13	49	250
Relativní četnost [%]	75,2	5,2	19,6	100

Již samotný uchazeč se zájmem o přijetí do služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru PČR, musí splňovat jednu ze základních podmínek, kterou je minimálně střední vzdělání zakončené maturitní zkouškou. Pro další kariérní růst je na některá místa nezbytnou součástí vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání. Zde 25 % dotazovaných respondentů má vyšší než střední vzdělání s maturitou.

³² <http://www.mvcr.cz/clanek/odchody-policistu-v-roce-2010.aspx>

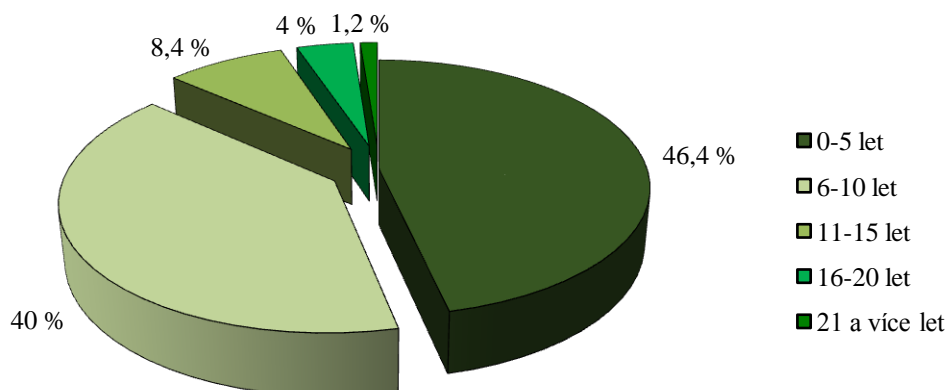
Graf 3 Vzdělání

4. Kolik let pracujete u PČR?

Tabulka 7 Počet odpracovaných let u PČR

Odpověď	0-5 let	6-10 let	11-15 let	16-20 let	21 a více	Celkem
Absolutní četnost	116	100	21	10	3	250
Relativní četnost [%]	46,4	40	8,4	4	1,2	100

Z tabulky č. 7 vyplývá, že bezpečnostní sbor je tvořen policisty, kteří zde pracují v 54 % více než 6 let a zároveň je ze 46 % tvořen policisty, kteří jsou ve služebním poměru do 5 let. Pokud by ovšem v letech 2007 a 2008 nedocházelo k masivním odchodům, mohla by se tato hranice odpracovaných let posunout mnohem výše.

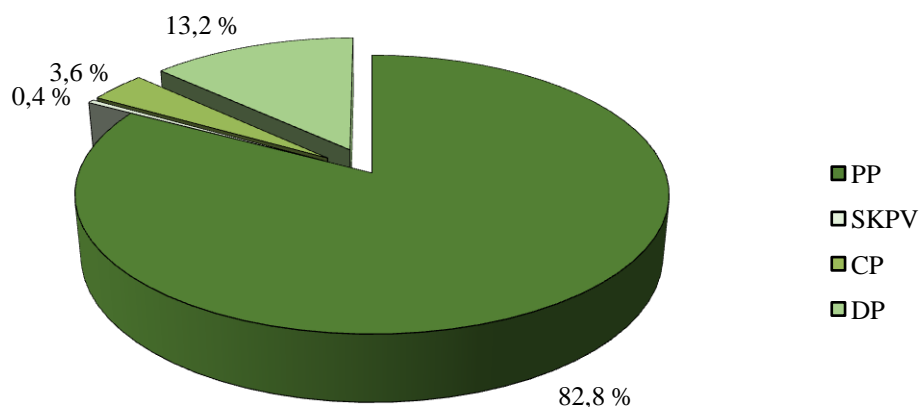
Graf 4 Počet odpracovaných let u PČR

5. Na jakém útvaru jste zařazen/a?

Tabulka 8 Útvar

Odpověď	PP	SKPV	CP	DP
Absolutní četnost	207	1	9	33
Relativní četnost [%]	82,8	0,4	3,6	13,2

Otázka zařazení na útvaru zde byla položena proto, aby poukázala na široké spektrum dotazovaných respondentů. Podrobněji jsou jednotlivé útvary rozděleny v tabulce č. 9. Nejvíce se na vyplňování dotazníku podíleli policisté zařazení na OOP a OHS.

Graf 5 Útvar

Tabulka 9 Bližší specifikace útvarů

Pořádková policie vč. speciálních jednotek (PP)	OOP	88	207
	MOP	24	
	OHS	44	
	PMJ	15	
	SPJ	28	
	OM	6	
	PEO	2	
Kriminální policie (SKPV)	1	1	
Cizinecká policie (CP)	9	9	
Dopravní policie (DP)	33	33	

ROZBOR A VYHODNOCENÍ OTÁZEK

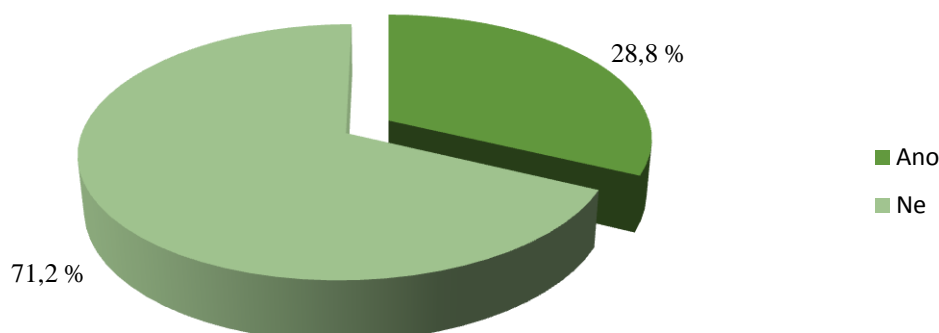
Uzavřené otázky byly vyhodnoceny a zpracovány do přehledných tabulek, doplněných krátkým textem. Hodnoty v tabulkách byly vyjádřeny příslušným počtem dotazovaných policistů a procentním. Pro lepší názornou představu byly přidány výsečové grafy. Celkový počet dotazníků použitých pro hodnocení je 250.

6. Ovlivňuje Vás v rozhodování Vaše momentální psychické rozpoložení?

Tabulka 10 Ovlivnění v důsledku psychického rozpoložení

Odpověď	Ano	Ne
Absolutní četnost	72	178
Relativní četnost [%]	28,8	71,2

Po vyhodnocení dotazníků 71,2 % dotazovaných policistů uvedlo, že je jejich momentální psychické rozpoložení neovlivňuje. Tato skutečnost je z morálního hlediska správná, jelikož proč by například řidiči zastaveného vozidla měla být uložena vyšší pokuta proto, že předchozí řidič nebo jiná událost u které byl policista přítomen ho rozzlobila a tím negativně ovlivnila jeho momentální psychické rozpoložení. Z praxe si ovšem myslím, že policista je ovlivňován svým momentálním psychickým rozpoložení, ač si to třeba v některých situacích sám neuvědomuje. Jelikož i policista je člověk, na kterého působí celá řada vnějších vlivů, které utvářejí jeho osobnost a ovlivňují jeho jednání a rozhodování.

Graf 6 Ovlivnění momentálního rozpoložení

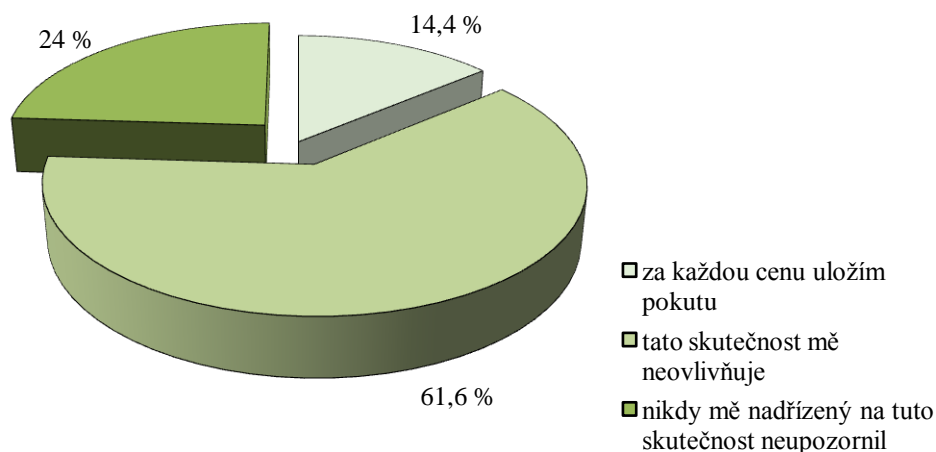
7. Upozorní-li Vás nadřízený, že ukládáte málo blokových pokut

Tabulka 11 Ukládání blokových pokut – ovlivnění nadřízeným

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost [%]
Za každou cenu uložím přestupci pokutu, ať má nadřízený radost	36	14,4
Tato skutečnost mě neovlivňuje, nebudu dávat pokuty jen proto, že musím	154	61,6
Nikdy mě nadřízený na tuto skutečnost neupozornil	60	24

I když neexistuje žádný zákon nebo vnitřní předpis o počtu ukládaných blokových pokut či tzv. čárkovém systému, byl policista na skutečnost, že ukládá málo blokových pokut upozorněn svým nadřízeným v 76 % což je nemalé číslo. Přičemž 62 % policistů se nenechalo ovlivnit, a 14 % tuto skutečnost vyřešilo uložením blokové pokuty za každou cenu. Hlídky na ulici „lovit“ musí, ale pokud si pletou cíle a prostředky, tedy nástroje, pak je to ubohé. Cílem jejich činnosti by nikdy neměla být sbírka pokut, jelikož sběratelství v tomto směru není u policie na místě. Nadřízený, který hodnotí své policisty jen podle tohoto kritéria, by jím být neměl. V otázce č. 6 a 7. byly stručně rozebrány 2 nejčastější skutečnosti, které by mohli ovlivnit policistu, ještě před samotným kontaktem s přestupcem. Z odpovědí policistů vyplývá, že tyto registrují, avšak jejich jednání z větší části téměř neovlivňují.

Další otázky jsou zaměřeny na osobu přestupce, v tomto případě řidiče vozidla, a také na jeho ostatní osádku.

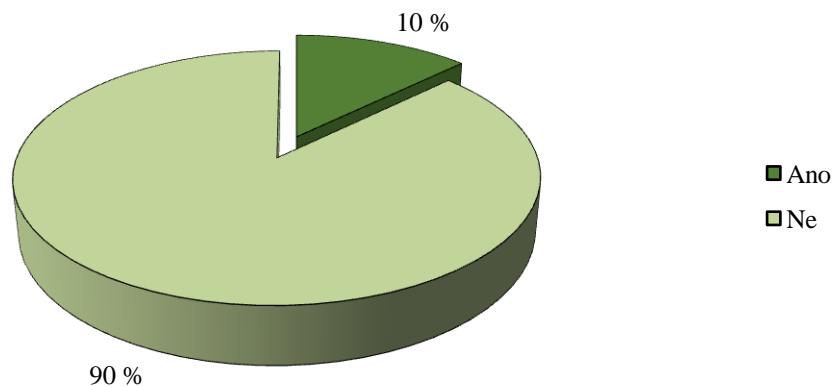
Graf 7 Ukládání blokových pokut – ovlivnění nadřízeným

8. Řidiči nového a luxusního vozidla uložíte pokutu spíše než řidiči staršího vozidla?

Tabulka 12 Ukládání blokových pokut – ovlivnění typem vozidla

Odpověď	Ano	Ne
Absolutní četnost	25	225
Relativní četnost [%]	10	90

Z grafu č. 8 vyplývá, že policisté cíleně nevyhledávají majetnější řidiče, aby jim uložili blokovou pokutu, což je pozitivním zjištěním. Samozřejmě vezmeme-li v potaz správné uvážení při rozhodování o tom, zda uložit blokovou pokutu či nikoliv, není na místě zohledňovat pouze majetek řidiče. Tento a další skutečnosti zohledňujeme až ve fázi stanovení výše pokuty, abychom dosáhli efektivního účelu sankce.

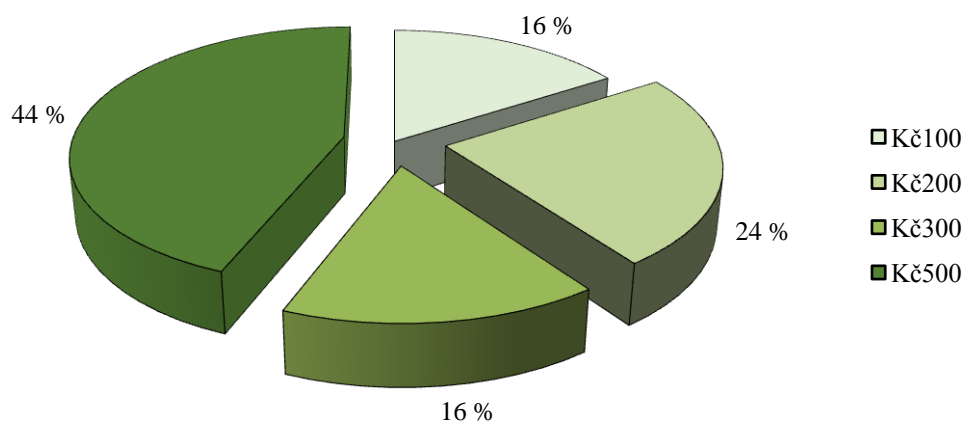
Graf 8 Ukládání blokových pokut – ovlivnění typem vozidla

9. Pokud jste na předchozí otázku odpověděli ANO, v jaké výši nejčastěji?

Tabulka 13 Nejčastější výše pokuty v závislosti na typu vozidla

Odpověď	100 Kč	200 Kč	300 Kč	500 Kč
Absolutní četnost	4	6	4	11
Relativní četnost [%]	16	24	16	44

Z odpovědí z grafu č. 9 vyplývá, že 10 % policistů uloží blokovou pokutu spíše řidiči nového a luxusního vozidla. Jedná se o 25 policistů, kteří podle odpovědí vyplývajících z grafu č. 9 ukládají ve 44 % nejčastěji sankci ve výši 500 Kč, přičemž zbývajících 46 % je tvořeno pokutou nižší. Dále lze tedy usuzovat, že tito policisté sice blokovou pokutu uloží, ale ve spodní hranici zákonné sazby, čímž u řidičů dražších vozidel nemusí vždy dostát účelu sledovaného zákonem. To znamená, že dotčení řidiči si z toho nemusí vzít tak velké ponaučení, jak by bylo v této situaci žádoucí.

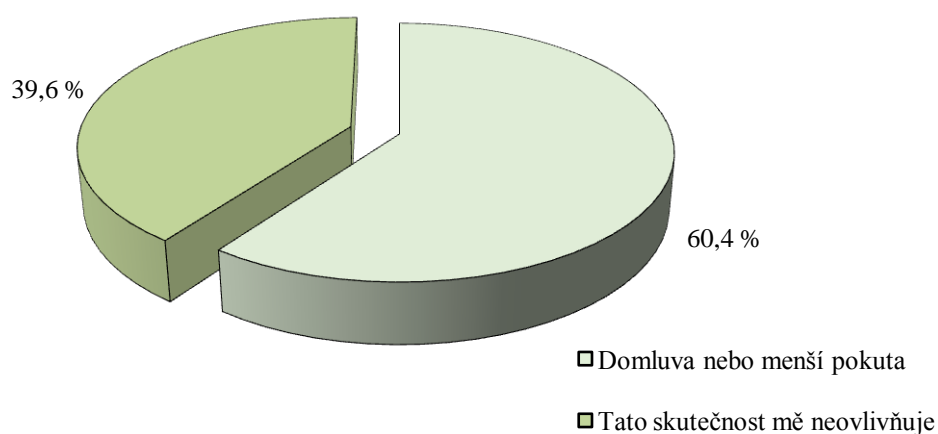
Graf 9 Nejčastější výše pokuty v závislosti na typu vozidla

10. Přestupce má ve vozidle děti (tyto nejsou přímo dotčeny spáchaným přestupkem)

Tabulka 14 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění dětmi

Odpověď	Domluva nebo menší pokuta	Tato skutečnost mě neovlivňuje
Absolutní četnost	151	99
Relativní četnost [%]	60,4	39,6

Jedním z nejzranitelnějších účastníků silniční dopravy je i naše dítě. Jelikož za své děti odpovídají především rodiče, je v jejich zájmu zajistit jejich maximální bezpečí. Pokud tvoří osádku vozidla a nejsou přímo dotčeny spáchaným přestupkem (např. nejedná se o přepravu dětí bez dětské autosedačky) mohou až v 60 % ovlivnit policistu při stanovení výše sankce. A to tak, že je přestupek vyřešen domluvou, nebo menší blokovou pokutou.

Graf 10 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění dětmi

11. Posádku vozidla tvoří děti, které nejsou připoutány nebo umístěny v dětské autosedačce

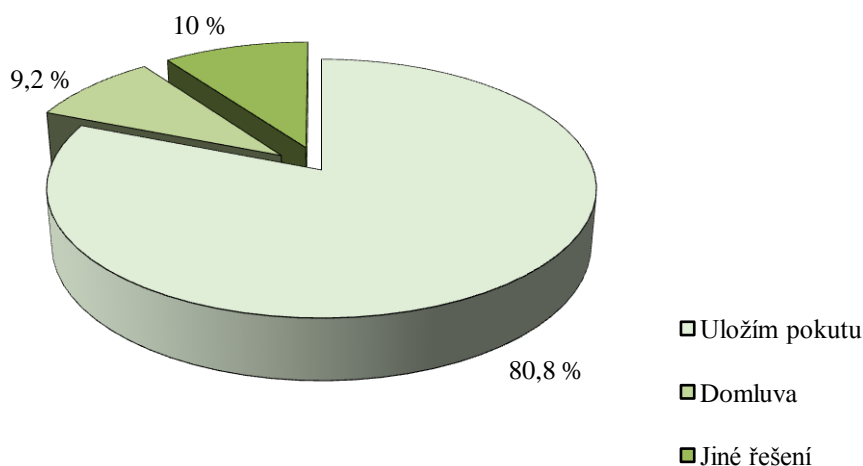
Tabulka 15 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění nezodpovědným chováním vůči dětem

Odpověď	Uložím pokutu	Domluva	Jiné řešení
Absolutní četnost	202	23	25
Relativní četnost [%]	80,8	9,2	10

Ve srovnání s otázkou č. 10, kdy děti spíše pozitivně ovlivnily policistu. Zde v otázce č. 11, je policista téměř nekompromisní, což dokazuje graf č. 11, kdy 81 % policistů uloží blokovou pokutu. Jiné řešení dotazovaných policistů, se kterým jsem se setkala i já osobně, bylo sdělení pokuty řidiči, a v její výši koupit něco dětem. Tedy vyřešení přestupku domluvou s benefitem pro děti, jako omluvu řidiče za svoje zanedbání povinností.

Jednou ze základních zákonných povinností řidiče je, přepravovat dítě ve vozidle zákonným způsobem, na což se vztahuje i již zmiňovaná dětská autosedačka. Policisté, též jako osoby v rolích rodičů, se během výkonu svých služeb setkávají s různými nehezkými situacemi, mezi které patří i dopravní nehody.

V souvislosti s tímto, vidí, co se může stát nepřipoutanému člověku popřípadě dětem. Na základě toho, vnímají skutečnost zanedbání zákonné povinnosti týkající se přepravy dětí jako hazard s jejich životy. O to horší je fakt, že pokud se jedná o malé děti, nemohou tuto skutečnost nijak ovlivnit, jelikož se sami připoutat nezvládnou. Někteří policisté proto ukládají sankce v horních hranicích zákonné sazby

Graf 11 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění nezodpovědným chováním vůči dětem

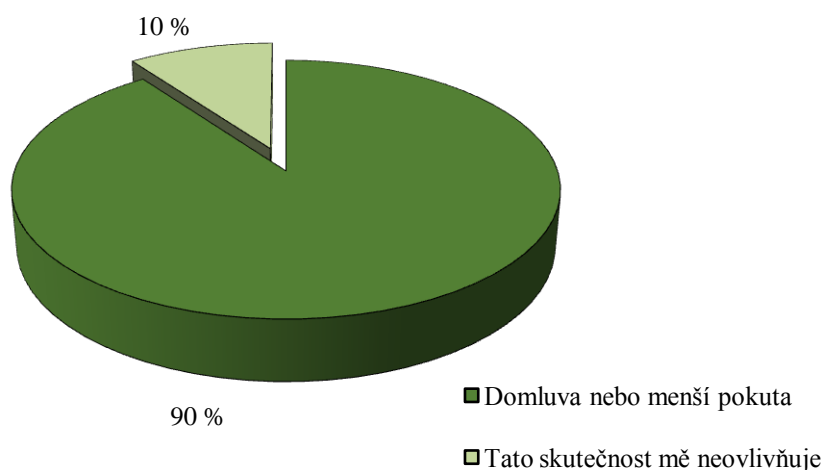
Další otázky jsou zaměřeny na osobu přestupce, jeho chování, postavení ve společnosti a jeho trestní a přestupkovou minulost.

12. Přestupce uzná porušení zákonné povinnosti a chová se slušně

Tabulka 16 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění slušným chováním

Odpověď	Domluva nebo menší pokuta	Tato skutečnost mě neovlivňuje
Absolutní četnost	225	25
Relativní četnost [%]	90	10

Zde není co dodat, jak vyplývá z grafu otázky č. 12 a 13, mezi chováním přestupce existuje přímá úměrnost. Což v praxi znamená, že pokud řidič uzná, že porušil některou ze zákonných povinností a chová se slušně, bývá mu z 90 % policistou domluveno, nebo mu je uložena menší pokuta. Oproti tomu jak vyplývá z následující otázky, pokud se přestupce chová arogantně, je nepříjemný a drzý. Čím více je toto jeho chování nevyhovující, tím vyšší pokuta mu je policistou uložena. Opět se zde jedná o 90 % dotazovaných policistů, kteří jsou takto negativně řidičem ovlivněni.

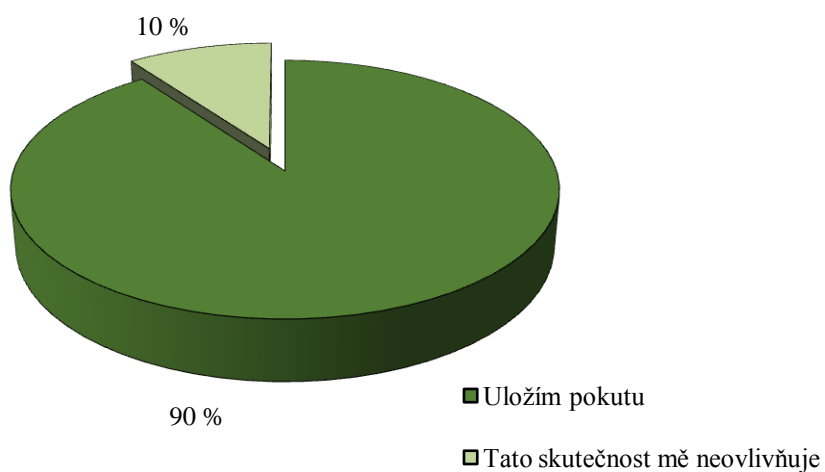

Graf 12 Ukládání blokové pokuty – ovlivnění slušným chováním

13. Přestupce se chová arogantně, je nepříjemný a drzý

Tabulka 17 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění neslušným chováním

Odpověď	Uložím pokutu	Tato skutečnost mě neovlivňuje
Absolutní četnost	225	25
Relativní četnost [%]	90	10

Graf 13 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění neslušným chováním

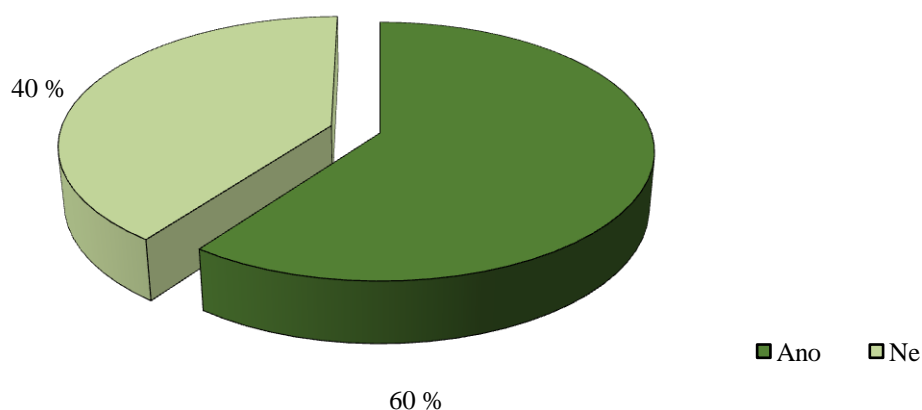
V další otázce se podíváme na trestní a přestupkovou minulost přestupce, i když s aktuálně řešeným přestupkem na místě přímo nesouvisí.

14. Ovlivňuje Vás při stanovení výše sankce přestupková i trestní minulost přestupce (i když s aktuálním přestupkem nesouvisí)?

Tabulka 18 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění trestní minulostí

Odpověď	Ano	Ne
Absolutní četnost	149	101
Relativní četnost [%]	60	40

Ano, zde v tomto případě odpovědělo 60% dotazovaných policistů. Trestní minulost, je přísný soudce i v budoucnosti, což je znatelné v celkovém pohledu na takto postiženou osobu. Pokud má policista zákonný důvod k uložení blokové pokuty a možnost volby výše sankce, přikláním se i já k 60% dotazovaných policistů, kteří přihlíží jak k trestní, tak k přestupkové minulosti řidiče. Tato, zde slouží pouze jako doplněk ke spáchanému přestupku a jeho skutkové podstatě. Chybou by byl přístup, kdy policista na základě trestní či přestupkové minulosti teprve hledá na řidiči či vozidle něco protizákonného, jen aby mu mohla být uložena bloková pokuta.

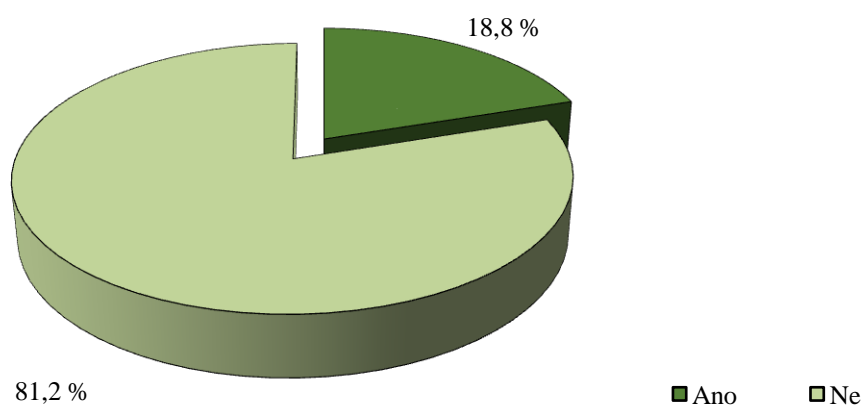

Graf 14 Ukládání pokuty - ovlivnění trestní minulostí

15. Přestupce je příjemná atraktivní osoba opačného pohlaví

Tabulka 19 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění atraktivitou přestupce

Odpověď	Přestupek řeším domluvou	Tato skutečnost mě neovlivňuje
Absolutní četnost	47	203
Relativní četnost [%]	18,8	81,2

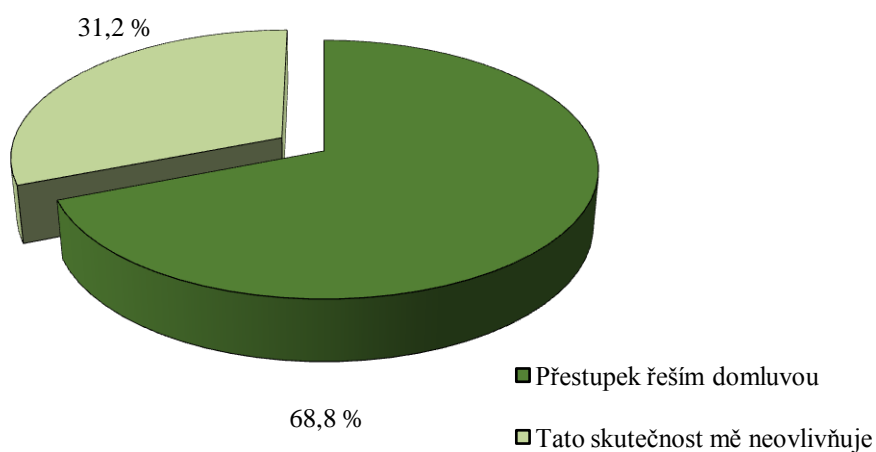
Graf 15 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění atraktivitou přestupce

Tuto otázku jsem zde zařadila z důvodu, že někteří moji kolegové mají problém uložit pokutu atraktivním ženám, což mi z jejich strany přijde nesprávné. Očekávaný byl spíše opačný poměr odpovědí. 80 % policistů uvedlo, že je tato skutečnost neovlivňuje, což je pozitivní zjištění, jelikož atraktivita přestupce by při správním uvážení neměla hrát žádnou roli.

16. Zastavíte-li starší osobu – důchodce

Tabulka 20 Ukládání blokové pokuty - přestupcem je důchodce

Odpověď	Přestupek řeším domluvou	Tato skutečnost mě neovlivňuje
Absolutní četnost	172	78
Relativní četnost [%]	68,8	31,2

Graf 16 Ukládání blokové pokuty - přestupcem je důchodce

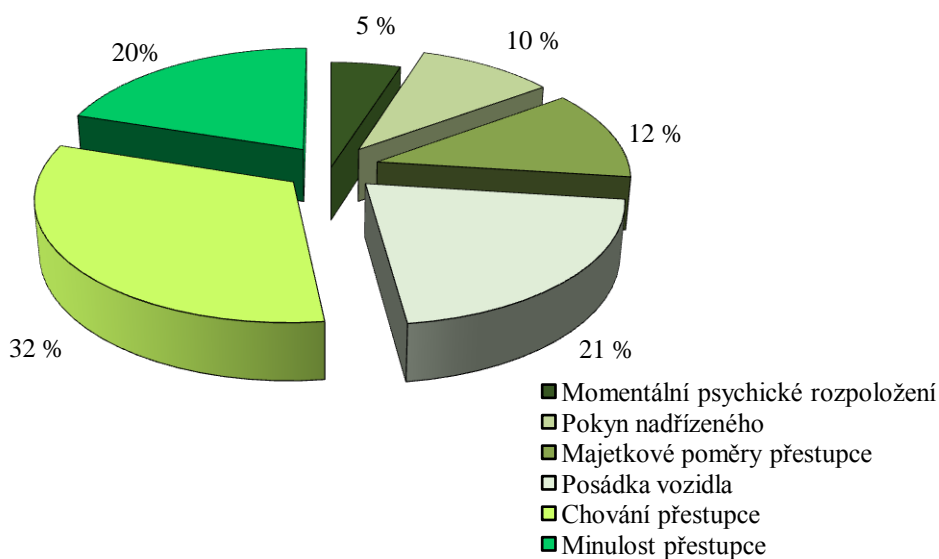
Z grafu č. 16 vyplývá, že dotazovaná skupina policistů, soucítí se staršími osobami a důchodci, a spáchaný přestupek vyřeší v 68,8% domluvou nebo menší pokutou.

17. Vyberte 3 skutečnosti, které Vás nejvíce ovlivní při ukládání pokuty a stanovení její výše

Tabulka 21 Skutečnosti, které policistu nejvíce ovlivňují při ukládání blokové pokuty

Odpověď	Absolutní četnost	Relativní četnost [%]
Momentální psychické rozpoložení	34	5
Pokyn nadřízeného	73	10
Majetkové poměry přestupce	94	12
Posádka vozidla	155	21
Chování přestupce	242	32
Minulost přestupce	152	20

Třemi nejčastějšími skutečnostmi, kterými je policista nejvíce ovlivněn při stanovení výše pokuty, jsou především chování přestupce a jeho soubor individuálních vlastností, dále posádka vozidla a minulost přestupce. Všechny tyto skutečnosti mohou policistu ovlivnit jak pozitivním, tak negativním způsobem.

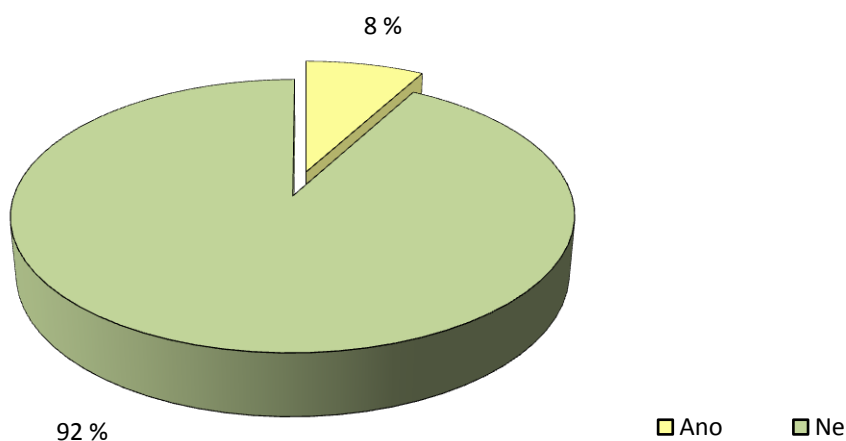
Graf 17 Skutečnosti, které policistu nejvíce ovlivňují při ukládání blokové pokuty

18. Vnímáte své odlišné rozhodnutí v případě podobných přestupků u různých pachatelů jako možnost určitého typu diskriminačního jednání z Vaší strany?

Tabulka 22 Vnímání odlišného rozhodnutí v případě podobných přestupků

Odpověď	Ano	Ne
Absolutní četnost	21	229
Relativní četnost [%]	8	92

Zde je velmi těžké určit hranici mezi tím, co je a co není diskriminací. Jelikož každý člověk vnímá postavení vůči své konkrétní osobě různě. Někteří mohou vnímat jako diskriminaci tentýž projednaný přestupek policistou vyřešený u jednoho řidiče domluvou a u druhého blokovou pokutou. Přičemž zapomínají, že u rozhodování o způsobu vyřešení přestupku rozhoduje celá řada faktorů a ne pouze skutková podstata přestupku uvedená v zákoně.

Graf 18 Vnímání odlišného rozhodnutí v případě podobných přestupků

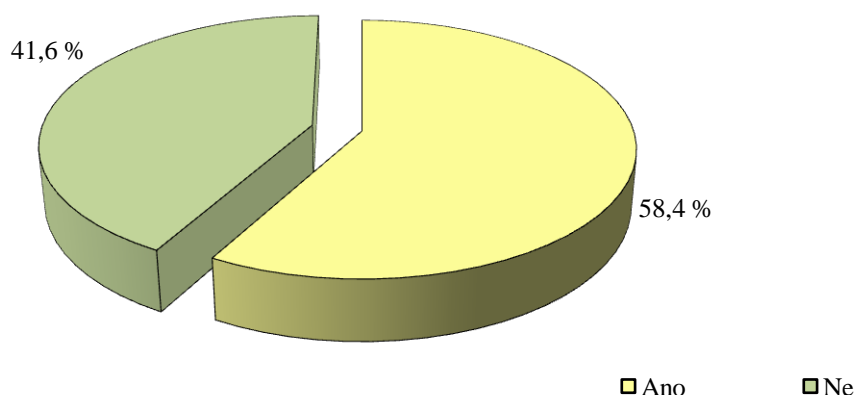

19. Myslíte, že se jedná o základní výčet otázek, které Vás ovlivňují při ukládání blokové pokuty?

Tato otázka má pouze ověřovací charakter, přičemž 58,4 % dotazovaných policistů uvedlo, že zde byly položeny základní otázky, kterými jsou ovlivňováni při ukládání blokových pokut.

Tabulka 23 Úplnost výčtu otázek

Odpověď	Ano	Ne
Absolutní četnost	146	104
Relativní četnost [%]	58,4	41,6

Graf 19 Úplnost výčtu otázek

20. Tyto otázky bych ještě doplnil/a o další skutečnosti, které mě ovlivňují

Mezi další skutečnosti, které ve větší míře ovlivňují rozhodování v přestupkovém řízení, patří zejména závažnost přestupku a míra škodlivosti činu pro společnost. Jelikož se jedná o základní skutečnosti, které jsou zohledněny u jednotlivých skutkových podstat přestupků pomocí příslušných výší sankcí, nebyla zde tato otázka přímo položena. Někteří dotazovaní policisté, by doplnily otázky týkající se osoby přestupce, např. rasové příslušnosti, národnosti, místo bydliště, ochoty spolupracovat či jak dlouho vlastní přestupce řidičský průkaz. Část dotazovaných policistů, by blíže specifikovala okolnosti spáchání přestupku, jako jsou počasí, denní a noční doba nebo stav vozidla. Existuje zde

celá řada námětů a otázek, které by se daly k této problematice doplnit. Avšak vzhledem k tomu, že je práce zaměřena na přístup policistů při ukládání blokových pokut a řešení přestupků v dopravě, které je možno vyřešit domluvou. Položené otázky pokládám za základní a v tomto případě dostačující.

CELKOVÉ ZHODNOCENÍ A DISKUZE

Z dotazníkového průzkumu, kterého se aktivně zúčastnilo (po provedení vyřazení chybějících neúplných odpovědí) 250 respondentů z řad PČR, vyplývá, že dotazovaní policisté dokážou objektivně posoudit danou situaci, tedy řidiče vozidla a spáchaný přestupek. Bez ohledu na to, jak se momentálně cítí, či zda je nadřizený nutil k ukládání blokových pokut. Odpověď na hypotézu číslo jedna, zda je policista ovlivňován vybranými skutečnostmi ještě před samotným kontaktem s přestupcem, zní ano. Avšak tyto skutečnosti jsou policistou pouze vnímány, ale nepůsobí negativně při jeho rozhodování v konkrétní situaci, což je správné. Hypotéza číslo dvě, do jaké míry je policista ovlivněn osobou přestupce, je ve výsledku zodpovězených otázek zajímavá. Neboť zde bylo zjištěno, že policisté zohledňují v první řadě samotné chování přestupce, ať už pozitivní nebo negativní vůči jejich osobě, což hraje při stanovení výše sankce značnou roli. Další nejčastěji zohledňovanou skutečností je osádka vozidla, kde například důchodce a děti ve vozidle, vnímá policista citlivěji a často sahá k sankcím na spodní hranici zákonné sazby, či řeší přestupek domluvou. Významný faktor je i trestní minulost přestupce, kdy 60 % dotazovaných policistů je jí ovlivněno, ač nemusí přímo souviset se spáchaným přestupkem. Lze tedy usuzovat, že slouží jako přitěžující nebo polehčující okolnost při zhodnocení jednotlivých skutečností souvisejících se spáchaným přestupkem. Majetkové poměry přestupce poukazují na lidskou stránku a chápavost policisty, který si uvědomuje, že základní lidské potřeby nejde uspokojit bez finančních prostředků a proto i tuto skutečnost zahrnuje do svého uvážení. Závěrem lze tedy konstatovat, že každý spáchaný přestupek je individuální skutek, ke kterému policista přistupuje individuálně a po zohlednění veškerých souvisejících skutečností, se snaží co nejvíce dosáhnout účelu sledovaného zákonem

4 Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo pomocí dotazníkového šetření získat reálný pohled na přístup policisty při řešení přestupků v dopravě. Zjištění skutečností a míry ovlivnění vnějšími či vnitřními faktory působícími na policistu. Ve své práci jsem se zaměřila na přestupky v dopravě, které policisté řeší denně a to především v blokovém řízení, jak vyplývá ze statistik PČR. Dále jsem zde vysvětlila některé základní pojmy související s vybranou problematikou, uvedla statistické tabulky ze zdrojů MVČR a MDČR a některá fakta podložila příslušnými soudními rozhodnutími. Byl zde zmíněn zákon č. 48/2016 Sb., který novelizuje PřesZ a SilZ. Novela PřesZ zvýšila některé sankce za přestupky a posunula obecnou hranici horní sazby v blokovém řízení z 1000,- Kč na 5000,- Kč.

V praktické části jsem nejprve popsala metodu dotazníkového výzkumu, osvětlila vybraný způsob sběru dat a jeho samotnou tvorbu a realizaci. V dotazníku jsem se v první řadě zaměřila na základní otázky týkající se charakteristiky vybraného vzorku respondentů z řad příslušníků PČR. Následně jsem uvedla otázky, jejichž cílem bylo zjistit, zda je policista, ještě před kontaktem se samotným přestupcem ovlivněn před následným rozhodováním o uložení či neuložení blokové pokuty pokynem nadřízeného či vlastním momentálním psychickým rozpoložením. Větší část dotazníku byla zaměřena na osobu přestupce, zde konkrétně řidiče vozidla a jeho vystupování a některé další vlastnosti související s jeho osobou. Do jaké míry a jakým způsobem může ovlivnit osobu policisty, který se na základě zákona a správního uvážení sám rozhoduje o tom, zda sankci uloží, popřípadě v jaké výši. Pomocí dotazníků jsem oslovila 278 policistů, přičemž z důvodu neúplných odpovědí jich pro celkové hodnocení bylo použito 250.

Pro prezentování výsledků jednotlivých otázek byly zjištěné hodnoty převedeny do tabulek a pro lepší názornost zaneseny do grafů. Tyto jsem doplnila o slovní rozbor otázek a u některých jsem doplnila statistická fakta související s danou problematikou.

Z rozboru dotazníků je tedy možné zjistit určitý postoj policistů vůči přestupcům. Lze konstatovat, že policista přistupuje ke každému řidiči a spáchanému přestupku individuálně, přičemž dokáže zohlednit momentální okolnosti, které s danou situací souvisí. Závěrem lze konstatovat, že pokud řidič spáchá přestupek, je v jeho zájmu s policistou spolupracovat a dosáhnout tak náležitého subjektivního rozhodnutí. Jelikož pokud je policistovi dána možnost

volby mezi vyřešením přestupku domluvou a stanovením sankce, z 90% odpovědí dotazovaných policistů vyplývá, že přestupek řidiče bude vyřešen domluvou, či pokutou na spodní hranici zákonem stanovené sazby, pokud se řidič bude chovat slušně a uzná porušení zákonné povinnosti.

5 Resumé

The aim of my thesis is to gain an insight into a policeman's approach when dealing with traffic offences. To fully understand the reality and a range of subjective and objective factors influencing the policeman. I focused on common traffic offences that policemen deal with, on fixed-penalty-notice procedures in particular, according to the Czech Republic police statistics. I also described the elementary terminology related to the given subject, including statistics done by the Ministry of Interior and the Minister of Transport for the Czech Republic and supported some of the facts by the relevant judgements. I also referred to Act No. 48/2016 Coll. amending the Offence Act and Road Traffic Act. The amendment of the Offence Act increased certain offence fines and changed the maximum fine for the fixed-penalty-notice procedure from CZK 1000 to CZK 5000.

In the practical part of my thesis I described the questionnaire research method, explained the process of the data collection, its preparation and actual realization. The survey questions covered the characteristics of the chosen group of respondents - members of the Czech Republic police as well as questions focusing on the decision-making process of policemen, to find out whether a policeman's decision about giving or not giving a fixed penalty notice are, even before they get to the offender, in any way influenced by their superiors' decision or by their own current mental state. The majority of the questionnaire was focused on the offender, in this case on car drivers, their performance and other personal characteristics. How and to what extent they can influence the policeman who decides on the penalty and its value. 278 policemen took part in the survey, but as not all the questionnaires returned were fully filled-in, only 250 were used for the analysis.

The data collected was transformed into tables and graphs to clearly present the results. I supplemented these with a description of the questions and in some cases added facts from relevant statistics.

The result's analysis shows policemen's attitude towards the offenders. The analysis proves that policemen deal with each car driver as well as the offence itself individually and are able to take current conditions into consideration. In cases of a road traffic offence having been committed, it is in the car driver's best interest to cooperate with the policeman and thus bring subjectivity into their decision-making process. Where the policeman can choose between issuing a fixed penalty notice or giving just an oral warning, the questionnaire showed that in 90% of such cases the offence would be resolved by a warning or the minimum penalty, so long as the car driver behaved politely and admitted violating the law.

6 Použité prameny a literatura

Při zpracování této bakalářské práce byly použity zákony a jiné právní normy účinné ke dni 29. 2. 2016.

Použitá literatura

- ČERNÝ, Jan. Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, okresních úřadů a dalších správních orgánů. 2. přeprac. a aktualiz. vyd. podle stavu k 1. 5. 1995. Praha: Linde, 1995. ISBN 80-85647-49-4.
- ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů: podle platného stavu k 1. 9. 2011 Praha: Linde, 2011. Praktická právnická příručka
- ČERVENÝ, Zdeněk. Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů. 15. aktualiz. vyd. podle právního stavu k 1. 3. 2008. Praha: Linde, 2008, 343 s. ISBN 978-80-7201-713-3.
- HENDRYCH, Dušan. Správní právo: obecná část. 8. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, xxxiv, 792 s. Právnické učebnice (C. H. Beck). ISBN 978-80-7179-254-3.
- Kolektiv autorů VPŠ a SPŠ MV v Praze: Právo – soubor učebních dokumentů ZOP, Ministerstvo vnitra – odbor vzdělávání a správy policejního školství s. 20-21, 9/ 2010
- PRŮCHA, Petr. Veřejná správa a správní právo. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, 2014, 303 s. ISBN 978-80-86775-29-6.
- SLÁDEČEK, Vladimír. Obecné správní právo. 3., aktualiz. a upr. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 497 s. ISBN 978-80-7478-002-8.

Internetové zdroje

- **zakonyprolidi.cz – aktuální znění zákonů**
Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 48/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 56 /2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb.

Zákon č.111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

- **mvrc.cz (29. 2. 2016)**

<http://www.mvcr.cz/clanek/odchody-policistu-v-roce-2010.aspx>

- **mfcz.cz (29. 2. 2016)**

<http://www.mfcz.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/pokutove-bloky/casto-kladene-otazky>

<http://www.mfcz.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/pokutove-bloky/zakladni-informace>

- **policie.cz (29. 2. 2016)**

<http://www.policie.cz/clanek/prestupky-projednavane-policii-cr.aspx>

<http://www.policie.cz/docDetail.aspx?docid=22052156&doctype=ART&>

<http://www.policie.cz/clanek/zverejnene-informace-2015-pokutove-bloky.aspx>

- **nssoud.cz (29. 2. 2016)**

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2009/0019_2As__0900_629e2db5_5274_4776_95b8_f3e2f3c0afed_prevedeno.pdf

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2010/0068_8As__100_20110103093139_prevedeno.pdf

Použité zkratky

SlužZ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

SilZ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

PřesZ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

SPRŘ Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů

PČR Policie české republiky

OOP Obvodní oddělení policie

MOP Místní oddělení policie

OHS Oddělení hlídkové služby

PMJ Pražská motorizovaná jednotka

SPJ Speciální pořádková jednotka

OM Oddělení metro

PEO Pohotovostní a eskortního oddělení

SKPV Služba kriminální policie a vyšetřování

CP Cizinecká policie

DP Dopravní policie

7 Seznam tabulek

Tabulka 1 Celkový počet přestupků zjištěných službou pořádkové policie, službou dopravní policie, službou cizinecké policie a službou pro zbraně a bezpečnostní materiál[1]	13
Tabulka 2 Tři oblasti nejčastěji zjištěných přestupků [2]	14
Tabulka 3 Počet přestupků projednaných v blokovém řízení [3]	15
Tabulka 4 Pohlaví	23
Tabulka 5 Věk	23
Tabulka 6 Vzdělání	24
Tabulka 7 Počet odpracovaných let u PČR	25
Tabulka 8 Útvar	26
Tabulka 9 Bližší specifikace útvarů	26
Tabulka 10 Ovlivnění v důsledku psychického rozpoložení	27
Tabulka 11 Ukládání blokové pokuty – ovlivnění nadřízeným	28
Tabulka 12 Ukládání blokové pokuty – ovlivnění typem vozidla	29
Tabulka 13 Nejčastější výše pokuty v závislosti na typu vozidla	30
Tabulka 14 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění dětmi	31
Tabulka 15 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění nezodpovědným chováním vůči dětem	32
Tabulka 16 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění slušným chováním	33
Tabulka 17 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění neslušným chováním	34
Tabulka 18 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění trestní minulostí	35
Tabulka 19 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění atraktivitou přestupce	36
Tabulka 20 Ukládání blokové pokuty - přestupcem je důchodce	37
Tabulka 21 Skutečnosti, které policistovi nejvíce ovlivňují při ukládání blokové pokuty	38
Tabulka 22 Vnímání odlišného rozhodnutí v případě podobných přestupků	39
Tabulka 23 Úplnost výčtu otázek	40

8 Seznam grafů

Graf 1 Pohlaví	23
Graf 2 Věk	24
Graf 3 Vzdělání	25
Graf 4 Počet odpracovaných let u PČR	25
Graf 5 Útvar	26
Graf 6 Ovlivnění momentálního rozpoložení	27
Graf 7 Ukládání blokové pokuty – ovlivnění nadřízeným	28
Graf 8 Ukládání blokové pokuty – ovlivnění typem vozidla	29
Graf 9 Nejčastější výše pokuty v závislosti na typu vozidla	30
Graf 10 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění dětmi	31
Graf 11 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění nezodpovědným chováním vůči dětem	32
Graf 12 Ukládání blokové pokuty – ovlivnění slušným chováním	33
Graf 13 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění neslušným chováním	34
Graf 14 Ukládání pokuty - ovlivnění trestní minulostí	35
Graf 15 Ukládání blokové pokuty - ovlivnění atraktivitou přestupce	36
Graf 16 Ukládání blokové pokuty - přestupcem je důchodce	37
Graf 17 Skutečnosti, které policistu nejvíce ovlivňují při ukládání blokové pokuty	38
Graf 18 Vnímání odlišného rozhodnutí v případě podobných přestupků	39
Graf 19 Úplnost výčtu otázek	40

9 Seznam příloh

Příloha 1 dotazník – Přístup policisty při ukládání blokové pokuty v dopravě

Příloha 1

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ

Dobrý den,

Jsem studentka Právnické fakulty ZČU v Plzni a provádím výzkum s názvem „ Přístup policisty při ukládání blokové pokuty v dopravě “, který je součástí mé bakalářské práce na téma Pokuty za přestupky v dopravě ukládané policistou v blokovém řízení. Jedná se o přestupky, které lze vyřešit domluvou nebo uložením peněžité sankce v různé výši.

Chtěla bych Vás tedy požádat o pár minut Vašeho času k vyplnění tohoto dotazníku, který je anonymní a dobrovolný. Zároveň Vás prosím o co nejpřesnější a pravdivé vyplnění. Tímto bych chtěla zjistit, jak jednotlivé faktory a otázky ovlivňují přímo Vás policisty.

V případě jakýchkoliv dotazů mě můžete kontaktovat e-mailem na adresu maskte@seznam.cz .

Předem děkuji za Vaši spolupráci.

Tereza Mašková

Správné odpovědi prosím zakroužkujte nebo doplňte.

1) Jste

muž

žena

2) Kolik je Vám let?

_____

3) Dosažený stupeň vzdělání:

střední s maturitou

vyšší odborná škola

vysokoškolské

4) Kolik let pracujete u PČR?

_____

5) Na jakém útvaru jste zařazen/a?

_____

6) Ovlivňuje Vás v rozhodování Vaše momentální psychické rozpoložení?:

ANO

NE

7) Upozorní-li Vás nadřízený, že ukládáte málo blokových pokut:

X za každou cenu uložím nějakému přestupci pokutu, ať má nadřízený radost

X tato skutečnost mě neovlivňuje, nebudu dávat pokuty jen proto, že musím

X nikdy mě nadřízený na tuto skutečnost neupozornil

8) Řidiči nového a luxusního vozidla uložíte pokutu spíše než řidiči staršího vozidla?

ANO

NE tato skutečnost mě neovlivňuje

9) Pokud jste na předchozí otázku odpověděli ANO, v jaké výši nejčastěji:

_____

10) Přestupce má ve vozidle děti (tyto nejsou přímo dotčeny spáchaným přestupkem):

X přestupek řeším domluvou, nebo menší pokutou (jelikož vím, jak těžké je v dnešní době tyto uživit)

X tato skutečnost mě neovlivňuje

11) Osádka vozidla tvoří děti, které nejsou připoutány nebo umístěny v dětské autosedačce:

X uložím pokutu, jelikož tuto skutečnost naprosto neuznávám a nechápu, jak může někdo takto ohrozit vlastní děti

X vyřeším přestupek domluvou

X jiné řešení:

12) Přestupce uzná porušení zákonné povinnosti a chová se slušně:

X přestupek řeším domluvou, nebo menší pokutou

X tato skutečnost mě neovlivňuje

13) Přestupce se chová arogantně je nepříjemný a drzý:

X uložím mu pokutu (čím více je arogantní a drzý, tím vyšší)

X tato skutečnost mě neovlivňuje

14) Ovlivňuje Vás při stanovení výše sankce přestupková i trestní minulost přestupce (i když s aktuálním přestupkem přímo nesouvisí)?

ANO

NE

15) Přestupce je příjemná atraktivní osoba opačného pohlaví:

X přestupek řeším domluvou, nebo menší pokutou

X tato skutečnost mě neovlivňuje

16) Zastavíte-li starší osobu – důchodce:

X přestupek řeším domluvou, nebo menší pokutou (jelikož vím, že tyto osoby nemají moc peněz)

X tato skutečnost mě neovlivňuje

17) Vyberte 3 skutečnosti, které vás nejvíce ovlivní při ukládání pokuty a stanovení její výše:

momentální psychické rozpoložení

pokyn nadřízeného

majetkové poměry přestupce

osádka vozidla

chování přestupce

minulost přestupce

18) Vnímáte své odlišné rozhodnutí v případě podobných přestupků u různých pachatelů jako možnost určitého typu diskriminačního jednání z Vaší strany?

ANO

NE

19) Myslíte, že se jedná o základní výčet otázek, které Vás ovlivňují při ukládání blokové pokuty?

ANO

NE

20) Tyto otázky bych ještě doplnil/a o další skutečnosti, které mě ovlivňují a to:
